Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 210-2546 (2003) (Thai): PONG LANG

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN
IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT
PROTECTED BY COPYRIGHT

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
โปงลาง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะโปงลางที่ทำจากไม้เป็นวัสดุหลัก ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น โปงลางทองเหลือง โปงลางจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ โปงลาง หมายถึง เครื่องดนตรีพื้นเมืองอีสานประเภทเครื่องตีชนิดหนึ่ง ทำจากไม้มะหาดหรือไม้เนื้อแข็งชนิดอื่นที่เหมาะสม โดยคัดเลือกไม้ที่เป็นชนิดและมีอายุที่เหมาะสม มาแปรรูปเป็นผืนโปงลาง ขาตั้งโปงลาง และไม้ตีโปงลาง นำไปขัดมันให้เรียบ อาจทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม แล้วนำมาประกอบเข้าด้วยกัน มีการเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องได้มาตรฐานตามระบบเสียงดนตรีพื้นเมืองอีสาน และสัมพันธ์กับระดับเสียงของเครื่องดนตรีพื้นเมืองอีสานชนิดอื่น สามารถนำไปบรรเลงในวงดนตรีพื้นเมืองอีสานประเภทต่าง ๆ และบรรเลงตามโอกาสต่าง ๆ ได้จริง ดังรูปที่ ๑

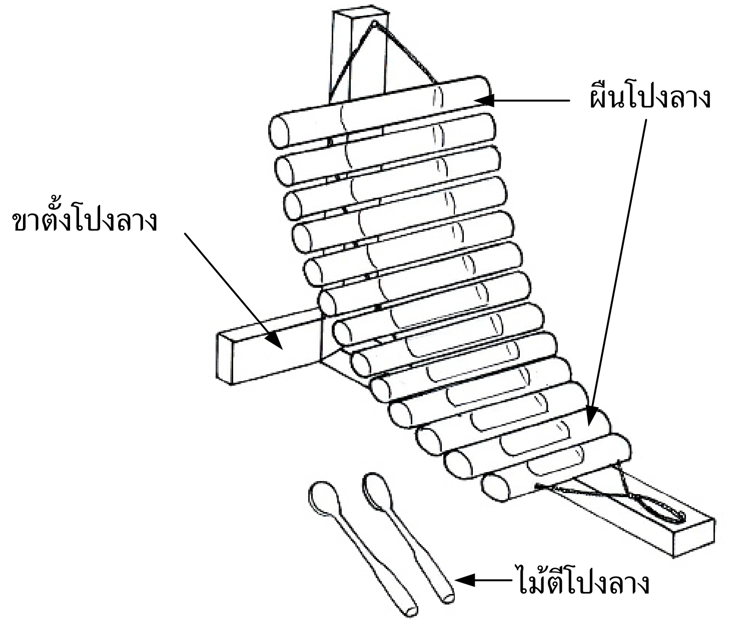

รูปที่ ๑ ตัวอย่างโปงลาง
(ข้อ ๒.๑)

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ผืนโปงลาง

ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก เสี้ยน หรือร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง ลูกโปงลางแต่ละลูกต้องเป็นท่อนกลม มีขนาดลดหลั่นกันลงไปตามลำดับจนครบจำนวน ตรงกลางของลูกตกแต่งให้บางทั้งสองด้านเพื่อกำหนดระดับเสียง แต่ละลูกเจาะรูร้อยเชือกติดกัน และเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องทุกลูก

๓.๑.๒ ขาตั้งโปงลาง

ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก เสี้ยน หรือร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง มีลักษณะเป็นเสาตั้งฉากกับพื้น ด้านบนของเสาและด้านล่างของตัวที่วางกับพื้นมีตะขอสำหรับเกี่ยวผืนโปงลาง

๓.๑.๓ การประกอบ

รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน

๓.๑.๔ ไม้ตีโปงลาง

ไม้ตีโปงลาง ๑ คู่ต้องทำจากไม้เนื้อแข็งชนิดเดียวกัน ไม่มีรอยต่อ หัวไม้มีลักษณะโค้งหรือแบน ขนาดและน้ำหนักของหัวไม้ทั้งสองข้างต้องใกล้เคียงกัน

๓.๒ การขัดมันและการเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก

๓.๓ การใช้งาน

เมื่อตีด้วยไม้ตีโปงลางแล้ว จะต้องเป็นเสียงมาตรฐาน เสียงจากโปงลางต้องดังกังวาน โปร่งชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุโปงลางในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับโปงลางได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุโปงลางทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์

(๒) บันไดเสียง
(๓) ขนาดหรือมิติ
(๔) เดือน ปีที่ทำ
(๕) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา
(๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง โปงลางที่ทำหรือที่ส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าโปงลางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าโปงลางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างโปงลางต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าโปงลางรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน

๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบโปงลางอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ผืนโปงลาง ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก เสี้ยน หรือร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง ลูกโปงลางแต่ละลูกต้องเป็นท่อนกลม มีขนาดลดหลั่นกันลงไปตามลำดับจนครบจำนวน ตรงกลางของลูกตกแต่งให้บางทั้งสองด้านเพื่อกำหนดระดับเสียง แต่ละลูกเจาะรูร้อยเชือกติดกัน และเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องทุกลูก	๔	๓	๒	๑
	ขาตั้งโปงลาง ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก เสี้ยน หรือร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง มีลักษณะเป็นเสาตั้งฉากกับพื้น ด้านบนของเสาและด้านล่างของตัวที่วางกับพื้นมีตะขอสำหรับเกี่ยวผืนโปงลาง	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
	ไม้ตีโปงลาง ไม้ตีโปงลาง ๑ คู่ต้องทำจากไม้เนื้อแข็งชนิดเดียวกัน ไม่มีรอยต่อ หัวไม้มีลักษณะโค้งหรือแบน ขนาดและน้ำหนักของหัวไม้ทั้งสองข้างต้องใกล้เคียงกัน	๔	๓	๒	๑
การขัดมันและการเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อตีด้วยไม้ตีโปงลางแล้ว จะต้องเป็นเสียงมาตรฐาน เสียงจากโปงลางต้องดังกังวาน โปร่งชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ